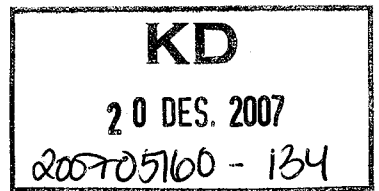

Karmøy kommune
Skole- og kulturetaten

Det kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep.

0032 OSLO

Dato: 16.11.2007
Deres ref:

Saksbeh: Ragnhild Hovden
Saksnr: 04/3439-14
Løpenr: 37400/07
Arkivkode: A10

SVAR - HØRING OM ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN - FRIST 03.01.08

Det vises til brev av 31.10.07 der Kunnskapsdepartementet sender forslag til endringer i barnehageloven på høring.

Hovedutvalg skole og kultur behandlet saken i sitt møte den 12.12.07, og fattet vedtak som vist nedenfor. Formannskapet i Karmøy kommune skal behandle saken på sitt møte den 14.01.08, eventuelle endringer i saken blir ettersendt.

Vedtak fra møtet i Hovedutvalg skole og kultur:

Karmøy kommune gir innspill til Kunnskapsdepartementets høring knyttet mot to punkter:

1 - Det gjennomføres ett hovedopptak om våren. Videre vil det være fortløpende opptak knyttet til individuelle søknader, der foreldre skal ha krav på plass innen 2 måneder fra søknaden er registrert i kommunen.

2 - Karmøy kommune ønsker alternativ 1 i forslag til "Lov om barnehager, ny § 14 - kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager":

Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle ikke-kommunale barnehager i kommunen som har søkt om godkjenning senest i løpet av 2009, og som følge av dette er godkjent, jf. §§ 10 og 11.

Barnehager som søker om godkjenning etter 2009, kan kommunen finansiere.

Kommunen skal fastsette regler for kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager i kommunen, jf. første og andre ledd. De fastsatte reglene for kommunalt tilskudd skal inneholde bestemmelser om utmåling, søknadsprosedyrer, klageadgang, revisjon og de rutiner og regler som er truffet for å unngå overkompensasjon og sikre tilbakebetaling av eventuell overkompensasjon.

Reglene for kommunalt tilskudd skal sikre overholdelse av de til enhver tid fastsatte regler om foreldrebetaling og sikre et kvalitativt godt barnehagetilbud i kommunen i tråd med gjeldende lover og regelverk

Kommunens vedtak etter andre ledd kan påklages til fylkesmannen.

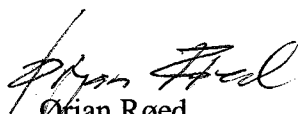
Postadresse
Rådhuset, 4250 Kopervik
Besøksadresse
Statsråd Vinjes gt. 25, Kopervik

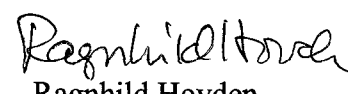
Sentralbord/Serviceorg
52 85 75 00 / 52 85 75 10
Telefax
52 85 73 60

Bankgiro
7370.05.05283
Organisasjonsnr
940 791 901

E-postadresse
postmottak.sentral@karmoy.kommune.no
Internett
www.karmoy.kommune.no

Med vennlig hilsen

Orjan Røed
Skole og kultursjef

Ragnhild Hovden
konsulent

Vedlagt Saksframlegg

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Ragnhild Hovden
Arkivsaksnr.: 04/3439

Arkiv: A10

Sign:

Dato:

Utvalg:

Hovedutvalg skole og kultur
Formannskapet

12.12.2007
14.01.2008

HØRINGSNOTAT OM NY BARNEHAGELOV

Forslag til vedtak:

Karmøy kommune gir innspill til Kunnskapsdepartementets høring knyttet mot to punkter:

1 - Det gjennomføres ett hovedopptak om våren. Videre vil det være fortløpende opptak knyttet til individuelle søknader, der foreldre skal ha krav på plass innen 2 måneder fra søknaden er registrert i kommunen.

2 – Karmøy kommune ønsker alternativ 1 i forslag til ”Lov om barnehager, ny § 14 - kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager”:

Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle ikke-kommunale barnehager i kommunen som har søkt om godkjenning senest i løpet av 2009, og som følge av dette er godkjent, jf. §§ 10 og 11.

Barnehager som søker om godkjenning etter 2009, kan kommunen finansiere.

Kommunen skal fastsette regler for kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager i kommunen, jf. første og andre ledd. De fastsatte reglene for kommunalt tilskudd skal inneholde bestemmelser om utmåling, søknadsprosedyrer, klageadgang, revisjon og de rutiner og regler som er truffet for å unngå overkompensasjon og sikre tilbakebetaling av eventuell overkompensasjon.

Reglene for kommunalt tilskudd skal sikre overholdelse av de til enhver tid fastsatte regler om foreldrebetaling og sikre et kvalitativt godt barnehagetilbud i kommunen i tråd med gjeldende lover og regelverk

Kommunens vedtak etter andre ledd kan påklages til fylkesmannen.

SAKSFRAMSTILLING

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet har sendt ut forslag til endringer i barnehageloven på høring. Forslaget omfatter:

- innføring av en lovfestet rett til barnehageplass
- innlemming av statstilskuddene til barnehager i inntektssystemet til kommunene
- finansiering av ikke-kommunale barnehager
- innhenting av nødvendige data i barnehagesektoren

Kunnskapsdepartementet ber om merknader til høringsnotatet innen 3. januar. Flere instanser har bedt om at fristen forlenges til 1. februar, men departementet har avslått dette. Fylkesmannen gir likevel åpning for at eventuelle endringer som måtte skje via den politiske behandlingen i kommunen kan ettersendes i løpet av januar 2008. Ut fra vedtaket som blir fattet av hovedutvalg skole og kultur sendes kommunens kommentarer til høringen. De endringer som formannskapet eventuelt måtte vedta i sitt møte den 14. januar ettersendes.

Karmøy kommune har notert seg to punkt som de gjerne vil kommentere. Dette gjelder:

1. forslag om lovfestet rett til barnehageplass
2. finansiering av ikke-kommunale barnehager

1. Forslag om ny lovttekst vedrørende rett til barnehageplass

Lov om barnehager, ny § 12a. Rett til barnehageplass

Barn som fyller ett år senest ved oppstart i barnehage, jf. § 12, har etter søknad rett til å motta et barnehagetilbud i samsvar med denne lov og tilhørende forskrifter.

Barnet har rett til et barnehagetilbud i den kommunen der det er bosatt.

Kommunen skal ha minimum ett opptak i året. Søknadsfrist til opptaket fastsettes av kommunen

Regjeringserklæringen sier at det skal innføres en lovfestet rett til barnehageplass når full barnehagedekning er nådd. Departementet foreslår at rett til barnehageplass knyttes til at barnet har fylt ett år ved oppstart i barnehage, og at retten trer i kraft i 2009. Vi antar at dette vil skje til barnehagestart høsten 2009. Regjeringen skriver i sitt høringsnotat om å vurdere to opptak i året, og ønsker tilbakemelding på kommunenes vurderinger av ett eller to opptak i året og vurdering av kostnader ved innføring av to opptak.

Rådmannen mener at det bør være ett hovedopptak om våren, slik det er nå. Videre vil det være fortløpende opptak knyttet til individuelle søknader, der foreldre skal ha krav på plass innen 2 måneder fra søknaden er registrert i kommunen. Praktisk og økonomisk vil det bety lite fra eller til om det er ett eller to hovedopptak i året.

2. Finansiering av ikke-kommunale barnehager.

Lov om barnehager, ny § 14. Kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager

Alternativ 1:

Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle ikke-kommunale barnehager i kommunen som har søkt om godkjenning senest i løpet av 2009, og som følge av dette er godkjent, jf. §§ 10 og 11.

Barnehager som søker om godkjenning etter 2009, kan kommunen finansiere.

Kommunen skal fastsette regler for kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager i kommunen, jf. første og andre ledd. De fastsatte reglene for kommunalt tilskudd skal inneholde bestemmelser om utmåling, søknadsprosedyrer, klageadgang, revisjon og de rutiner og regler som er truffet for å unngå overkompensasjon og sikre tilbakebetaling av eventuell overkompensasjon.

Reglene for kommunalt tilskudd skal sikre overholdelse av de til enhver tid fastsatte regler om foreldrebetaling og sikre et kvalitativt godt barnehagetilbud i kommunen i tråd med gjeldende lover og regelverk

Kommunens vedtak etter andre ledd kan påklages til fylkesmannen.

Alternativ 2:

Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle ikke-kommunale barnehager i kommunen som har søkt om godkjenning senest i løpet av 2009, og som følge av dette er godkjent, jf. §§ 10 og 11.

Barnehager som søker om godkjenning etter 2009, og som følge av dette er godkjent, jf. §§ 10 og 11, har rett på kommunalt tilskudd dersom finansiering av barnehagen ikke medfører vesentlige negative følger for tilsvarende virksomhet i kommunen.

Kommunen skal fastsette regler for kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager i kommunen, jf. første og andre ledd. De fastsatte reglene for kommunalt tilskudd skal inneholde bestemmelser om utmåling, søknadsprosedyrer, klageadgang, revisjon og de rutiner og regler som er truffet for å unngå overkompensasjon og sikre tilbakebetaling av eventuell overkompensasjon.

Reglene for kommunalt tilskudd skal sikre overholdelse av de til enhver tid fastsatte regler om foreldrebetaling og sikre et kvalitativt godt barnehagetilbud i kommunen i tråd med gjeldende lover og regelverk.

Kommunens vedtak etter andre ledd kan påklages til fylkesmannen.

Følgende endring foreslås i § 8 sjette ledd (nytt syvende ledd): Kommunen forvalter de statlige øremerkede tilskuddene til ikke-kommunale barnehager i kommunen. Kommunen kan ikke avkorte det kommunale tilskuddet etter § 14 som følge av et slikt statlig tilskudd.

Alternativ 3:

Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle ikke-kommunale barnehager i kommunen som har søkt om godkjenning senest i løpet av 2009, og som følge av dette er godkjent, jf. §§ 10 og 11.

Barnehager som søker om godkjenning etter 2009, kan kommunen finansiere.

Kommunen har plikt til å gi tilskudd slik at godkjente ikke-kommunale barnehager, jf. første og andre ledd, får kommunalt tilskudd med minst X prosent av det tilsvarende barnehager eid av kommunen i gjennomsnitt mottar i kommunalt tilskudd.

Kommunens vedtak etter andre ledd kan påklages til fylkesmannen.

Alternativ 4:

Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle ikke-kommunale barnehager i kommunen som har søkt om godkjenning senest i løpet av 2009, og som følge av dette er godkjent, jf. §§ 10 og 11.

Barnehager som søker om godkjenning etter 2009, og som følge av dette er godkjent, jf. §§ 10 og 11, har rett på kommunalt tilskudd dersom finansiering av barnehagen ikke medfører vesentlige negative følger for tilsvarende virksomhet i kommunen.

Kommunen har plikt til å gi tilskudd slik at godkjente ikke-kommunale barnehager, jf. første og andre ledd, får kommunalt tilskudd med minst X prosent av det tilsvarende barnehager eid av kommunen i gjennomsnitt mottar i kommunalt tilskudd.

Kommunens vedtak etter andre ledd kan påklages til fylkesmannen.

I forbindelse med overgang til rammefinansiering av barnehagesektoren har det vært behov for å vurdere ulike alternativer for hvordan den kommunale finansieringen av ikke-kommunale barnehager skal håndteres. Regjeringserklæringen inneholder mål som har betydning for finansieringssystemet, herunder at det må sikres en tilstrekkelig og forutsigbar finansiering av de ikke-kommunale barnehagene.

I tillegg er det flere andre forhold som utformingen av finansieringssystemet i større eller mindre grad bør ta hensyn til. Kvaliteten i barnehagene i forhold til innhold og bygg skal opprettholdes. Det er en målsetting at alle barnehager skal ha realistiske driftsvilkår, og at kvaliteten på tilbudet ikke avhenger av hvor i landet man bor. Tilpasninger i tråd med lokale behov og prioriteringer er et mål i barnehagesektoren. Det er videre et ønske om et visst mangfold i sektoren, og det er derfor viktig at statens bestemmelser ikke begrenser mulighetene til å opprette særskilte ønskede barnehagetilbud. Statens systemer bør være enkle å forstå og forvalte for både barnehagene, kommunene og staten. Ikke minst er det mål om å sikre at offentlige midler brukes på en effektiv og målrettet måte, og videre sikre at offentlige midler til barnehager brukes til barnehagedrift. Det er også et mål om økt kommunalt selvstyre. Det er utfordrende å finne en løsning som fullt ut sikrer at alle relevante hensyn blir ivare tatt.

Det drøftes to forhold tilknyttet finansieringen av ikke-kommunale barnehager. Det ene er hvorvidt det skal lovfestes en finansieringsplikt for kommunene overfor de ikke-kommunale barnehagene og om en slik finansieringsplikt skal gi en korrespondere rett til finansiering for alle godkjente barnehager. Departementet mener at de eksisterende barnehagene skal ha en rett til finansiering, men at kommunene i forbindelse med overgang til rammefinansiering bør få en mulighet til å selv vurdere om nye barnehager i kommunen skal finansieres. Det andre forholdet er etter hvilke regler de ikke-kommunale barnehagene skal motta finansiering etter. Dette gjelder både eksisterende ikke-kommunale barnehager og de barnehagene kommunen fatter vedtak om at skal motta kommunalt tilskudd.

Kommunene har etter gjeldende rett en finansieringsplikt overfor ikke-kommunale barnehager gjennom forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlig tilskudd. Forskriften foreslås opphevet når rammefinansiering av sektoren inntreffer. Departementet foreslår i forbindelse med overgang til rammefinansiering av barnehagesektoren å pålegge kommunen en plikt til å finansiere eksisterende godkjente ikke-kommunale barnehager. Med *eksisterende godkjente ikke-kommunale barnehager* mener departementet de barnehagene som har søkt om godkjenning senest i løpet av 2009 og som følge av søknaden har fått godkjenning, jf. barnehageloven §§ 10 og 11 (se neste avsnitt). Det samme vil gjelde for barnehager som tilbyr faste plasser i midlertidige lokaler senest i løpet av 2009. Alle eksisterende godkjente ikke-kommunale barnehager i kommunen vil etter at statlige tilskudd er innlemmet i rammetilskuddet til kommunene, fremdeles ha en lovfestet rett til kommunalt tilskudd.

§ 10. Godkjenning

Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jf. §§ 1 og 2.

Kommunen kan ved godkjenningen sette vilkår for driften med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid.

Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

§ 11. Familiebarnehager

Godkjenning av familiebarnehager omfatter virksomhetens organisering og det enkelte hjemms egnethet som lokale for familiebarnehagedrift.

Departementet kan gi forskrifter om godkjenning og drift av familiebarnehager.

Departementet foreslår at kommunen gis en skjønnsmessig adgang til å vurdere om ikke-kommunale barnehager som søker om godkjenning etter 2009, skal motta kommunalt tilskudd. Dette innebærer at ikke-kommunale barnehager som etableres etter 2009, ikke vil ha en lovfestet rett til kommunalt tilskudd.

I de fire alternative lovforslagene beskriver alternativ 1 og 2 et fritt kommunalt skjønn. Kommunen fastsetter selv regler, rutiner og bestemmelser. I alternativ 3 og 4 beskrives et begrenset kommunalt skjønn. Her gis sentrale forskrifter og rammer for barnehagers tilskudd, samt at kommunen kan avslå å gi kommunalt tilskudd dersom den nye barnehagen fører til overkapasitet i kommunen.

Rådmannens konklusjon

Gjeldende retningslinjer for tilskudd til ikke-kommunale barnehager bygger på "Forskrift om likeverdig behandling av barnehager". Alle fire ovennevnte alternativer pålegger kommunen å gi kommunalt tilskudd til alle ikke-kommunale barnehager som har søkt godkjenning i 2009 og som følge av dette får godkjenning, jf. § 14 avsnitt 1. Barnehager som bygges etter 2009 skal behandles etter nye regler, og det er disse reglene departementet ønsker innspill omkring. Utgangspunktet er om kommunen selv skal stå fritt til å lage egne vedtekter som regulerer barnehagebygging og tilskudd, eller om staten skal ha noen føringer.

I §§10 og 11 i barnehageloven pålegges kommunen å avgjøre søknad om godkjenning etter vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold. Kommunen kan ved godkjenningen sette vilkår for driften med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid. Godkjente ikke-kommunale barnehager vil dermed ha en forutsigbarhet i forhold til retten til kommunalt tilskudd.

Rådmannen mener at det mest fornuftige er at kommunen stilles fritt. Vi kan da ta utgangspunkt i kommunens eget behov for barnehageplasser generelt eller plasser innrettet mot særskilte tiltak. Kommunen kan videre se på kostnader til egne kommunale barnehager når vi eventuelt skal vurdere tilskudd til nye barnehager. Det vil da kunne være fornuftig å ha et tilskudd knyttet mot store enheter og en annen mot mindre.

Ut fra dette mener rådmannen at alternativ 1 bør vedtas:

Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle ikke-kommunale barnehager i kommunen som har søkt om godkjenning senest i løpet av 2009, og som følge av dette er godkjent, jf. §§ 10 og 11.

Barnehager som søker om godkjenning etter 2009, kan kommunen finansiere.

Kommunen skal fastsette regler for kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager i kommunen, jf. første og andre ledd. De fastsatte reglene for kommunalt tilskudd skal inneholde bestemmelser om utmåling, søknadsprosedyrer, klageadgang, revisjon og de rutiner og regler som er truffet for å unngå overkompensasjon og sikre tilbakebetaling av eventuell overkompensasjon.

Reglene for kommunalt tilskudd skal sikre overholdelse av de til enhver tid fastsatte regler om foreldrebetaling og sikre et kvalitativt godt barnehagetilbud i kommunen i tråd med gjeldende lover og regelverk.

Kommunens vedtak etter andre ledd kan påklages til fylkesmannen.

Alternativ 1, 2. avsnitt gir kommunen selv en mulighet til å avgjøre om søknad om godkjenning etter 2009 skal gi rett til kommunalt tilskudd. Kommunen må etter 3. avsnitt fastsette regler for kommunalt tilskudd. De fastsatte reglene for kommunalt tilskudd skal inneholde bestemmelser om utmåling, søknadsprosedyrer, klageadgang, revisjon og de regler som er truffet for å unngå overkompensasjon og sikre tilbakebetaling av eventuell overkompensasjon. Reglene gir da kommunen mulighet til å foreta prioriteringer og valg etter fastsatte regler for kommunalt tilskudd. Dette er, etter rådmannens mening, i tråd med hensikten med å overføre tilskuddet fra særtilskudd til rammetilskudd: kommunen prioriterer selv og foretar valg utfra kommunens behov for nye barnehageplasser.

Når endringene i Lov om barnehager er vedtatt av Stortinget, må kommunen ut fra dette lage de nødvendige vedtak knyttet mot opptak av barn og finansiering av ikke-kommunale barnehager. Dette vil bli fremmet i egen sak.